

Anne Babalar İçin...

“Mahremiyet bilinci, çocukların kendisinin ve diğer insanların zelinin/özel alanının farkına varması, sosyal hayatın içinde kendi özel alanını koruması, diğer insanların özeline saygı duyması, kendisi ile çevresi arasında sağlıklı sınırlar koyması gibi bilgileri içermektedir.”

Bu broőür Okulumuzda iőlenen “Mahremiyet Bilinci” konusunun anne babalar tarafından evde desteklenmesi amacıyla hazırlanmıőtır.

ÇOCUKLARDA MAHREMİYET BİLİNCİ

Mahidevran Anaokulu
Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri

Kısa Kısa...

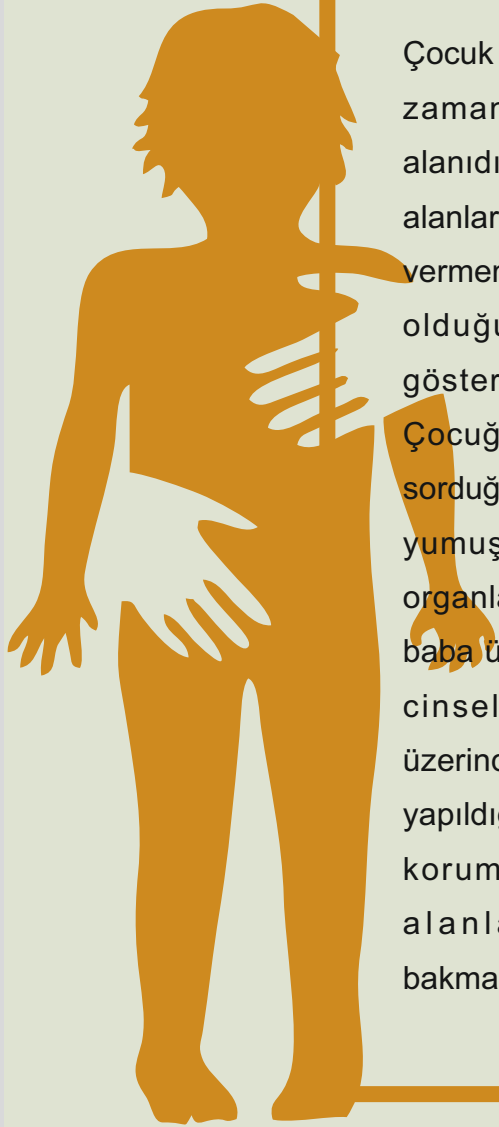
Çocuklarınıza özel alanların nereler olduğunu kendi inanç sisteminize göre anlatın. Özel alanlara; kimlerin dokunmaya ya da görmeye izni var tekrar tekrar konuyla ilgili konuşun. Özel alanlara izni olmayan kişiler dokunduğunda/ görmek istediğinde ne yapacağını anlatın. Çocuk için tanımlanan özel alan aynı zamanda anne-babanın da özel alanıdır. Siz de bu kurallara uyun. Çocuklarınıza iyi- kötü sır ile bilgi verin ki, onlara zarar verebilecek kişiler "oyun, aramızda sır" gibi yöntemlerle yaptıklarını gizlemeye çalışmasın. Tanıdığı biri, akrabası dahi olsa özel bölgelere izni yoksa; istismar edildiğinde bunu yabancıların hareketlerine göre ayırt etmesi daha zor olur. Lütfen bunu unutmayın. Özel bölge vurgusu yapınca, lütfen siz de evde ya da dışarıda başkalarının yanında çocuğunuzun kıyafetlerini değiştirmeyin. Onların vücutlarına saygı gösterin. Çocuğunuz size bir şeyler anlatmaya çalıştığında lütfen bu durumu ciddiye alın. Çünkü istismar herkesin başına gelebilir! Çocuklarla iyi iletişim cinsel istismarı engellemenin anahtarıdır. Çocukların özel bölgelerinden sevmeyin, yoksa dışarıdan gelen tehlikeleri ayırt edemez. Anne baba- kardeşle aynı yatakta yatılıyorsa, imkânlarınız dahilinde yataklarınızı ayırın. Lütfen çocuklarınızı dudaklarından öpmeyin!

Mahidevran Anaokulu

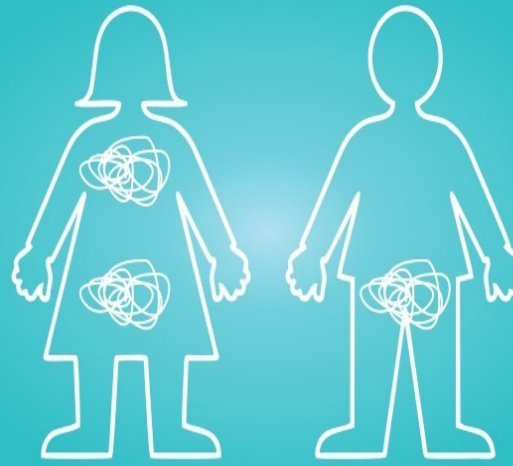
Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri

Çocuklarla iyi iletişim cinsel istismarı engellemenin anahtarıdır. İyi bir iletişim, çocuğa karşı açık olmayı; kararlılıkla hareket etmeyi; çocuğun etrafında dürüst, dostça ve aşağılamayan bir atmosfer yaratmayı gerektirir.

Çocuk için tanımlanan özel alan aynı zamanda anne-babanın da özel alanıdır. Çocuk anne-babasının bu alanları görmek istediğinde aile izin vermemeli, bu alanların kişiye özel olduğunu belirtmeli ve kimseye gösterilemeyeceğini anlatmalıdır. Çocuğa cinsel organlar, ancak o sorduğunda onun anlayacağı dille ve yumuşakça anlatılmalıdır. Cinsel organlar çocuk sorduğunda anne-baba üzerinden değil, çocuğun kendi cinsel organları ya da kitaplar üzerinden öğretilmelidir. Bu şekilde yapıldığında çocuk, kendi özel alanını korumayı, başkalarının da özel alanlarına dokunmamayı ve bakmamayı öğrenecektir.

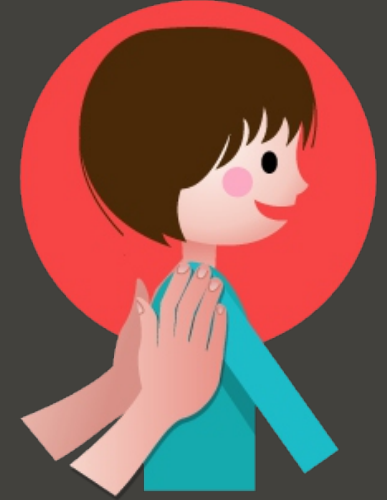

1)Özel Alanı Tanımlama-"Dokunulması Yasak Olan Yerlerim" Refleksi- İç Çamaşırı Kuralı

Vücudun kişiye özel olan bölgeleri, bu bölgelerin gizlenmesi gerektiği çocuğa iki yaşından itibaren yavaş yavaş anlatılabilir. Bu özel alan tanımı; ailenin yaşadığı topluma ve sahip olduğu inanca göre değişmekle birlikte genel olarak "**cinsel bölgeleri**" kapsar. Her aile kendi inancına, düşüncesine göre çocuğun vücudunda mahrem alan tanımlayabilir. Bu alanın başkalarından gizlenmesi ve anne-baba ve doktorlar dışında bu bölgeye kimsenin dokunmaması gerektiği çocuğa öğretilmelidir. Ayrıca yabancı kişilerin vücutlarına dokunamayacağına, dokundukları takdirde kimden ve nasıl yardım isteyebileceklerini de anlatmak gerekir.

2) İyi Dokunma- Kötü Dokunma

Çocuklar, uygun ve uygunsuz bedensel temasın farkını her zaman ayırt edemeyebilirler. İyi dokunmayı; "annenin babanın sana sarılması seni öpmesi ve senin bundan rahatsızlık duymaman, kötü dokunma ise tanıdığın ama özel bölgelere dokunma izni olmayan kişilerin ya da yabancıların sana sarılması, dokunması ve senin bundan rahatsız olman" şekliyle tanımlayın ve çocuğunuza, "başkalarının onun vücudunun özel kısımlarına bakmasının veya dokunmasının ya da bunu istemesinin doğru olmadığını" vurgusunu tekrar tekrar yapın.

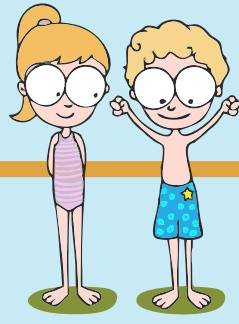

3) İyi Sırlar- Kötü Sırlar

Gizlilik, cinsel istismar yapan kişilerin en sık başvurdukları taktiklerden biridir. Çocukları endişelendiren, rahatsız eden, onları ürküten ya da üzen tüm sırlar kötü sırdır ve saklanmamalıdır; tam tersi güvenilir bir yetişkine (anne-babaya, öğretmene, polise, doktora) anlatılmalıdır, denebilir. Kötü sırlar mesela çocuğu üzen ve endişelendiren bir şey, iyi sır ise örneğin, bir sürpriz doğum günü partisi gibi tanımlanıp, arasındaki farkı çocuğa iyi kavratılmalıdır. Aileler çocukları kötü sırları kendileriyle paylaşması için teşvik etmelidir. Ama kötü sırları paylaştığında endişeyle çocuğa sert tepki verilmemelidir. Çünkü çocuk sizin tepkilerinizden çekilip başına gelen üzücü olayları sizinle paylaşmayabilir!

"Küçük çocukların, kendilerini tanıyan bir kişi tarafından istismar edildiklerini anlamaları özellikle zordur. İstismarcıların çocuğun güvenini kazanmak için onlara uyguladıkları hazırlama sürecini asla aklınızdan çıkarmayın. Çocukların, kendilerine hediyeler veren, onlar dan bazı konuları sır olarak saklamalarını isteyen veya onlarla yalnız başına vakit geçirmek isteyen kişilerle ilgili olarak ebeveynlerini bilgilendirmeleri, evde bir kural haline gelmelidir."

4) Başkalarının Yanında Kıyafet Değiştirmeyin...

"Daha küçük" diye düşünerek çocuğu iç çamaşırına varıncaya kadar başkalarının önünde soyup giydirmek doğru değildir. Ayrıca anne-babanın da çocuğun görmeyeceği bir alanda giyinip-soyunması da çocuğun bütüncül bir mahremiyet duygusu geliştirmesi açısından önemlidir.

5) Banyo Yaptırırken Dikkatli Olun...

Temizlerken ya da kıyafetlerini değiştirirken gözleri kısarak ya da başı hafif yana çevirerek özel alanlara saygı gösterdiğimizizi hissettirmek çocuklarda mahremiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlayacaktır. Yedi yaşından sonra banyoda çocukların kendi mahrem alanlarını kendi temizlemelerine fırsat tanımak da hem sorumluluk hem mahremiyet duygusunun gelişimi açısından güzel olacaktır. Anne babanın da çocuklarını banyo yaptırırken ölçülü bir kıyafetleri olması gerekmektedir.

6) Çocukların Cinsel Organını Sevgi Objesi Yapmayın...

Küçük çocukları cinsel organlarına dokunarak, onları konu yaparak sevmek doğru değildir. Bu durum, onların özel alanlarının ihlâlidir. Çocuk bu şekilde başkalarının özel alanlarının kullanılarak onlara şaka yapılabileceği inancını taşır. Ayrıca çocukları cinsel organlarını konu ederek sevmek, onları kendilerini kötü niyetli yabancılardan korumak konusunda etkisiz kılabilir.

7) Ebeveynle ve Kardeşle Yatakları İmkanlarınız Ölçüsünde Ayırın..

2 yaşla birlikte çocuk yavaş yavaş bağımsızlığını kazanır ve kendi başına yemek yemeye, yolda kendi başına yürümek istemeye başlar. Bu dönem gelişim olarak da çocuğun odasının ayrılabilceği bir zamandır. Kız ve erkek çocukların odaları, evin fiziksel imkanları yeteriyse ilkököl dönemiyle birlikte ayrılması yerinde olacaktır.

8) Odanıza İzin Alarak Girmesi Gerektiğini Öğretin...

Çocuklara dört-beş yaştan itibaren anne-babanın odası kapalı ise odaya kapıyı çalarak ve izin alarak girmesi gerektiği öğretilmelidir. Çocuğun odasına girerken kapısının çalınması çocuğa iyi bir model oluşturacaktır.

9) Televizyondaki Sahnelere Dikkat Edin...

Çocuklar bu dönemde daha çok taklit yoluyla öğrendikleri için televizyondaki gördüğü sahneleri arkadaşlarının üzerinde deneyebilir. İzlenen tv. programlarının içeriğine dikkat etmek gereklidir. Çocuğunun televizyondaki sahneyi taklit ettiğini gören anne, çocuğuna aşırı tepki göstermeden, gülmeden bunun hoş bir davranış olmadığını söyleyebilir. Çocuklar anne-babaların kendilerine değil de başkalarına verdikleri tepkiler yoluyla da davranışları öğrenir. Örneğin bir televizyon sahnesinde arkadaşlarının özel alanına şaka amaçlı dokunan kişiye aile seslice kızılabilir. “İnsanların özel yerlerine dokunulması hoş bir davranış değildir” gibi cümleler kurulabilir, böylelikle çocuğumuzda özel alan kavramı pekişecektir.

Unutmayın...

Çocukların, sevdikleri bir insandan gelse bile, bir öpücüğü veya bedensel teması reddetme hakları vardır.

Lütfen çocuklarınızın dudaklarından öpmeyin! Onların bu yöndeki isteklerini kabul etmeyin.

Çocuğunuz size bu konuyla ilgili bir şeyler söylediğinde, hele de tanıdığınız kişilerden bahsediyorsa, uyduruyor yalan söylüyor diye düşünmeyin. Cinsel taciz vakalarının büyük çoğunluğunda suçlu kimse; yakın çevremiz -tanıdığımız insanların- arasından çıkar.

Bazı durumlarda fail bir yabancıdır. Çocuğunuza yabancılarla temastan ilgili basit kuralları öğretin: “Asla bir yabancıya arabasına binme!”, “Asla bir yabancından hediye kabul etme!”

Çocuklar yaşları gereği soyut düşünemediğinden kendi yaşamadığı, görmediği, daha önce karşılaşmadığı bir olayı **gerçekliğe çok yakın olarak tasvir edemez**. Zaman zaman her çocuk hayali şeyler uydurur fakat burada önemli nokta; **tarif ettiği şeyin detayı ve gerçeğe benzerliğidir**. Örneğin; her çocuk cinsel organları bilir fakat bir kız çocuğu, resimlerinde erkek cinsel organı çok detaylı çiziyorsa bu durum bizi düşündürmelidir!

